

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

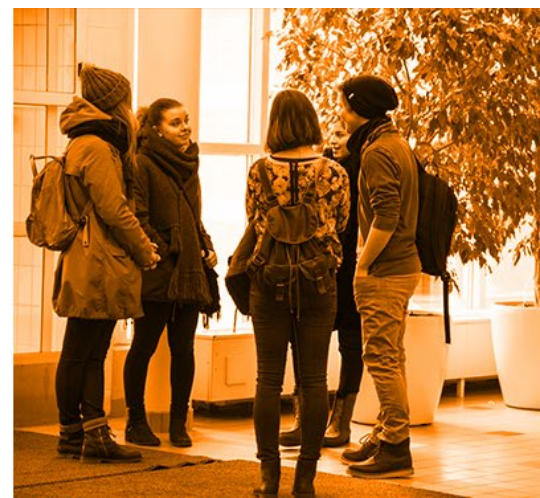
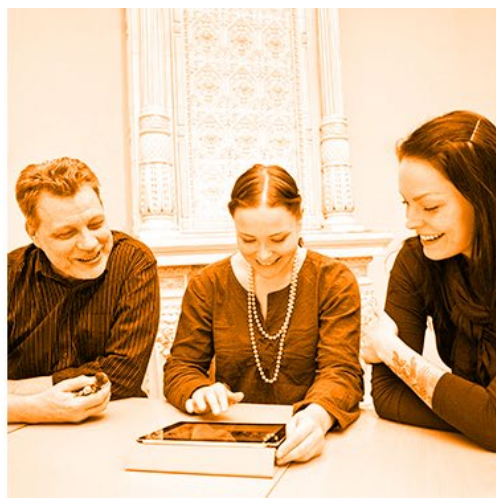
Tämä on rinnakkaistallenne.

This is a self-archived version of the original article.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä /

To cite this article:

Kóbor-Laitinen, Zita (2019). Onks teidän mopo pöllitty? Kiekaus, 1/2019, 17. Kieliasiantuntijat.

ONKS TEIDÄN MOPO PÖLLITTY?

Zita Kóbor-Laitinen

Kielellinen saavutettavuus on kielellistä oikeutta laajempi käsite. Yhteiskunnan palveluita ajatellen se tarkoittaa sitä, että asiakas on tietoinen palveluista, saa palvelua hänelle sopivalla kielellä, tulee ymmärretyksi, ymmärtää toista osapuolta ja kykenee siten edustamaan itseään itsenäisesti. Tämä edellyttää tiedotuksen, ohjauksen ja neuvonnan monikanavaisuutta, tulkkipalveluiden saatavuutta ja sähköisten palveluiden saavutettavuutta.

Miten tulkki pystyy palvelemaan asiakastaan niin, että kielellinen saavutettavuus toteutuu? Edellä lueteltujen asioiden lisäksi tulkeilta vaaditaan kieli- ja kulttuuritietoisuutta, tilannetajua ja tahdikkuutta. Kontekstin ja diskurssin tuntemus on yhtä tärkeää. Annan tästä yhden esimerkin.

Yhtenä päivänä ovikello soi. Menin avaamaan, kynnyksellä seisojaksi pieni poika.

Minä: Hei!

Poika: Harmittaisiko teitä, jos teidän mopo pöllittäisiin?

Minä: Öö... ei meillä ole mopoja.

Poika: Niin, mutta harmittaisiko teitä, jos teidän mopo pöllittäisiin?

Minä: Onks teidän mopo pöllitty?

Poika: Ei, minä vain halusin tietää.

Minä: No, harmittaisi varmaan ihan sikana.

Poika: OK, minä vain halusin tietää.

Ja sitten hän lähti.

En tunne poikaa. Keskustelumme oli absurdi, sillä se sujui, vaikka minulla ei ollut aavistustakaan, mihin poika pyrki. Hän vaikutti kuitenkin lopulta tyytyväiseltä. Minulle jäi hämmentynyt olo. Osasinko vastata hänen tarpeisiinsa, eikä vain kysymykseen?

Tilannetta voi verrata tulkkaukseen. Jos tulkkille keskustelun aihe on vieras tai konteksti tuntematon, hän ei välttämättä pysty tulkitsemaan viestiä oikein, vaikka ymmärtäisi kieltä ja tuntisi puhujan edustamaa kulttuuria. Diskurssin tunnistaminen auttaa meitä sijoittamaan puheenaihetta oikeaan viitekehykseen. Ilman tätä tulkintamme siitä, mitä toinen tarkoittaa, saattaa mennä pieleen. Miten tulkkina pystymme vastaanottamaan ja välittämään merkitystä osallistujien tarkoittamalla tavalla ilman, että mopo karkaa käsistä tai että se pöllitään?